

Interpellation av Nanna Wikholm (S) till trafiklandstingsråd Kristoffer Tamsons (M) om SL:s dystra ekonomi och aviserade besparingar

Stockholm står inför fantastiska möjligheter men också stora utmaningar. Den starka befolkningstillväxten är en unik förutsättning som rätt hanterad kan göra Stockholm ekonomiskt starkare och mer miljövänligt, men det kräver rätt politisk inställning. Kollektivtrafiken måste vara konkurrenskraftig och erbjuda hög kapacitet och turtäthet för att underlätta för länets invånare att välja att resa kollektivt. Trösklarna måste vara låga och biljett- och betalssystemet enkelt för att inte skrämja bort nya resenärer. Fler resenärer ger intäkter för högre turtäthet och investeringar i ny trafik.

Tyvärr ser inte situationen ut så. I stället sviktar intäktskurvan de senaste åren och en närmare granskning visar att trots Moderateras kraftiga prishöjningar så överskrider kostnadsökningarna kraftigt intäkterna. För 2013 blev biljettintäkterna 450 miljoner kronor lägre än budgeterat och för 2014 pekar prognoserna på över 150 miljoner kronor lägre biljettintäkter än budgeterat. Samtidigt fortsätter kostnaderna att stiga. Det är mer tydligt än någonsin att kostnads- och intäktsutvecklingen inte hänger ihop.

Förra årets lade Alliansen stora delen av efterföljande besparingarna på planerat underhåll vilket räddade bokslutet på kort sikt men ökade riskerna på lång sikt. Nu väntar nedskärningar i främst busstrafiken på 3-4%. Vi vet att utbud är den viktigaste faktorn för ökat resande. Kvalitet, enkelhet och vissa andra faktorer kan göra kollektivtrafiken mer attraktiv men kan inte kompensera ett dåligt utbud av trafik. Nedskärningar i trafiken kan tillfälligt rädda ekonomin men det leder till en negativ spiral där de nedskärningar som nu står för dörren bara är början om inte den politiska inriktningen inte ändras.

Den oroande ekonomiska utvecklingen beror också på att produktiviteten minskar, ofta som ett resultat av sämre framkomlighet och bristande trafikplanering och samverkan med kommunerna. Fler bussar som sitter fast i trängsel eller kör på kolonn skapar inte mer nytta för resenärerna.

Socialdemokraterna vill se annan väg. I grunden handlar det om att locka fler resenärer genom enklare resande och att erbjuda ett utbud av trafik med hög kvalitet. Vi

behöver minimera trösklarna till kollektivtrafiken och utveckla försäljningen. Att resa miljövänligt ligger i tiden och fler och fler vill resa kollektivt. Det vi behöver göra är att anpassa kollektivtrafiken och vårt biljettutbud för att möta de resenärerna efterfrågan på smart transport i en modern storstadsregion.

Vi förväntar oss att Alliansen är tillräckligt ödmjuka för att erkänna att problemen finns där och att de låga biljettintäkterna de senaste åren är en besvikelse. Den tidigare politiken har misslyckats och en ny politik behövs för att vända trenden. Stockholms län har inte råd att låta ytterligare en mandatperiod av möjligheter gå oss förbi.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga trafiklandstingsrådet Kristoffer Tamsons (M):

- Vad är Moderaternas analys av att biljettintäkterna kraftigt understiger budget för både 2013 och 2014?
- Vad är Moderaternas plan för att vända den negativa trenden och öka SL:s biljettintäkter?
- Vad är Moderaternas analys av orsakerna till att kostnaderna fortsätter öka så mycket mer än biljettintäkterna?
- Hur ska ni gå tillväga för att öka produktiviteten i kollektivtrafiken?
- Har Moderaterna en plan för hur det besparingskravet på 250 miljoner kronor för trafiknämnden i Alliansens budget ska fördelas?
- Enligt trafikförvaltningen innebär besparingarna nedskärningar i trafiken på cirka 3-4% av busstrafiken. Vilka blir konsekvenserna av detta för trängsel i kollektivtrafiken och minskat resande?
- Kollektivtrafikandelen i Stockholms har de senaste åren legat still på 37 procent enligt uppföljningen av trafikförsörjningsprogrammet. Hur rimmar nerdragningarna i trafik med målsättningen i trafikförsörjningsprogrammet om ökat kollektivt resande?

Stockholm den 11 december 2014

Nanna Wikholm (S)